

**Міністерство освіти і науки України
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
кафедра соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності імені
Т. Сосновської
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Криворізький державний педагогічний університет
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Хортицька національна академія
Львівський національний університет природокористування
Національний університет біоресурсів і природокористування України**

**Освітня діяльність працівників соціально-психологічної сфери: виклики
сьогодення та реалії**

Всеукраїнська науково-практична конференція

26 травня 2022

м. Кам'янець-Подільський – 2022р.

Рекомендовано Вченою радою НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 9 від 27 травня 2022 р.)

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

ТРИПАК Мар'ян Миколайович – заслужений працівник освіти України, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, в.о. ректора НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Федорчук Віктор Миколайович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Палилюцько Оксана Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності імені Т.Сосновської, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський; **Опалюк Тетяна Леонідівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; **Прокопишин Оксана Степанівна**, заступник завідувача кафедри з наукової роботи, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування; **Мірошник Зоя Михайлівна**, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, Криворізький державний педагогічний університет; **Савчин Мирослав Васильович**, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; **Гераймович Віолета Леонтівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі НУБІП України; **Гапоненко Лариса Олександрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практичної психології Криворізького державного педагогічного університету; **Гевчук Наталія Сергіївна**, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, **Дідик Наталія Михайлівна**, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; **Мельник Людмила Пилипівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; **Чаркіна Олена Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практичної психології, Криворізький державний педагогічний університет; **Бахмат Наталія Валеріївна**, доктор педагогічних наук, професор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; **Білецька Тетяна Вікторівна**, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін НАДПСУ імені Б. Хмельницького; **Топорівська Ярослава Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Михальський Анатолій Володимирович**, кандидат медичних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім.Т.Сосновської; **Бачинська Марина Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім.Т.Сосновської; **Комарницька Людмила Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім.Т.Сосновської; **Присакар Володимир Васильович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Дудченко Володимир Степанович**, кандидат філософських наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Жилик Наталія Вікторівна**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Кучеров Геннадій Геннадійович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Скрипник Анатолій Юрійович**, доктор історичних наук, професор кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Марчак Тетяна Андріївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Завадська Ірина Михайлівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Власенко Юліана Костянтинівна**, кандидат політичних наук, викладач кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської; **Шевчук Олександр Володимирович**, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук; **Волощук Марина Борисівна**, викладач кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської.

О-72 Освітня діяльність працівників соціально-психологічної сфери: виклики сьогодення та реалії: Всеукраїнська науково-практична конференція (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2022 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут». 2022.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освітня діяльність працівників соціально-психологічної сфери: виклики сьогодення та реалії», яка відбулась 26 травня 2022 (навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут») щодо обговорення та конструктивного діалогу науковців, науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів освіти та об'єднати учасників конференції актуальних питань: створення сучасного освітнього середовища закладу освіти; взаємодія з молоддю; обмін досвідом.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.
Видано в авторській редакції.

Зміст

<i>Бартків Тетяна</i>	8
Роль сімейного виховання у формування та розвитку особистості підлітка.....	8
<i>Бачинська Марина</i>	10
Місце соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді в умовах українського сьогодення.....	10
<i>Беляк Анна</i>	13
Теоретичний аналіз історичного розвитку українського національного виховання	13
<i>Білецька Тетяна,</i>	16
<i>Голярдик Наталія</i>	16
Психологічні детермінанти формування мотивації військовослужбовців до професійної діяльності	17
<i>Білозерська Світлана</i>	20
Особливості розвитку професійної зрілості майбутнього педагога	20
<i>Великжаніна Дар'я</i>	23
Особливості професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації змістовного онлайн-дозвілля молодших школярів	24
<i>Вермій Євгенія</i>	27
Психологічні особливості інтернет-спілкування.....	27
<i>Волощук Марина,</i>	29
<i>Прокопова Анастасія</i>	29
Соціально-психологічні особливості комунікації під час війни	29
<i>Вольська Ангелія,</i>	32
<i>Дудченко Володимир,</i>	32
<i>Поліщук Олександр</i>	32
Духовні аспекти соціальної педагогіки – сьогодення та соціокультурні перспективи	32
<i>Ганаба Світлана</i>	35
Особистість у теорії логотерапії Віктора Франкла.....	35
<i>Гапоненко Лариса</i>	37
Європейський вимір концепту професійної ідентичності студента-психолога за курсом «Практикум діалогічного спілкування».....	37
<i>Гевчук Наталія</i>	42
Роль підтримки місцевих громад та установ щодо питань соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб з дітьми	42
<i>Гераймович Богдана,</i>	45
<i>Гераймович Віолета</i>	45
Цифрова трансформація освіти	46
<i>Глов'юк Оксана</i>	47
Емоційний інтелект як чинник регуляції психоемоційних станів дітей в умовах війни	47
<i>Гукасян Кристина</i>	51
Психологічний супровід матерів дітей з вадами розвитку під час евакуації ..	51
<i>Гуменюк Інна,</i>	54

<i>Цуна Ліна</i>	54
Особливості соціальної роботи з молоддю в Україні	54
<i>Гуменюк Ольга</i> , ...	58
<i>Шевчук Олександр</i>	58
Девіантна поведінка в підлітковому віці та чинники її корекції	58
<i>Данилюк Олена</i>	61
Особливості організації надання соціальних послуг громадянам в умовах воєнного стану	61
<i>Двореченцева А.С.</i>	64
Особливості словесно-логічного мислення молодших школярів: теоретичні аспекти дослідження	64
<i>Дергач Маргарита</i>	67
Соціальна реабілітація дітей з розладами аутистичного спектра в ході розвитку емоційної компетентності в комунікації	68
<i>Динич Альона</i>	70
Психолого-педагогічні складові в системі сучасних технологій навчання у ЗВО	70
<i>Дідик Наталія</i>	73
Соціально-психологічна реабілітація як напрям професійної діяльності фахівця соціальної сфери: виклики сьогодення.....	73
<i>Дуткевич Тетяна</i> ,.....	77
<i>Воробець М.П.</i>	77
Психологічні особливості підлітків з різними рівнями конфліктності	77
<i>Заболоцька Світлана</i>	79
Формування моральних цінностей студентів психологів в період навчання в університеті.....	79
<i>Завадська Ірина</i>	82
Вплив конфліктних відносин у сім'ї на виховання підлітків	82
<i>Загалевиц Валентина</i>	85
Значення та роль конфліктогенів у розгортанні конфліктної ситуації.....	85
<i>Іванова Богдана</i>	87
Мала соціальна група: структурні і динамічні параметри, груповий процес..	87
<i>Козак Раїса</i>	89
Мовна культура особистості як соціокультурний феномен	89
<i>Колісник Марина</i>	93
Соціально-психологічні основи спілкування у соціальній роботі.....	93
<i>Кравчук Анастасія</i>	96
Значення конфліктів у молодіжному соціумі.....	96
<i>Кривульська О.С.</i>	98
Методи реабілітації людей зі хребетно-спинномозковими травмами.....	99
<i>Кудінова Маргарита</i>	102
Стресостійкість як характеристика особистості сталого суспільства	102
<i>Кулик Євгеній</i>	104
Психічна саморегуляція негативних станів особистості	104
<i>Кучеров Геннадій</i>	106

Соціальна робота з наркозалежними особами	106
<i>Левченко Влада</i>	109
Локальна ідентичність сучасної української молоді: актуальні проблеми та завдання.....	110
<i>Литв'яков Михайло</i>	117
Гідрореабілітація в покращенні психічного благополуччя дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.....	117
<i>Лівковська Валентина</i>	119
Комплексна психокорекційна допомога підліткам з суїцидальними нахилами	119
<i>Магера Олександра</i>	121
Емоційна культура і структура професійної діяльності психологів.....	121
<i>Мазур Максим</i>	124
Дослідження мотивації старшокласників щодо навчальної діяльності в психології.....	125
<i>Макогончук Наталія</i>	128
Відповідальність особистості як визначальна складова її соціальної поведінки в період пандемії	128
<i>Марціновська Ірина</i>	130
Сучасні тенденції формування стресостійкості учасників навчального процесу у роботі практичного психолога	130
<i>Марчак Тетяна</i>	133
Евристичний потенціал лінгвістично-психотерапевтичного дискурсу	133
<i>Мащак Світлана</i>	135
Викладач психології як суб'єкт освітньої діяльності.....	135
<i>Мединська Катерина</i>	138
Методологічні засади теорії педагогічної взаємодії в системі «вчитель-учень»	138
<i>Мельник Ж.В.</i>	140
Підготовка фахівців соціальної сфери за сучасних умов: інноваційні тенденції	140
<i>Мельник Людмила</i>	142
Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами.....	143
<i>Мельник Мар'ян</i>	145
Психологічні особливості розвитку Я-концепції підлітків	145
<i>Михальська Світлана</i>	147
Психологічний супровід дітей з порушеннями мовлення	148
<i>Михальська Юлія</i>	150
Роль медикаментозної терапії в реабілітації постінсультних хворих	151
<i>Михальський Анатолій</i>	154
Основні принципи та засоби медичної та фізичної реабілітації	154
<i>Неїжпапа Людмила</i>	157
Профілактична робота соціального педагога по запобіганню домашнього насильства	157
<i>Опалюк Тетяна</i>	160

Особливості соціально-психологічної адаптації студентів до навчання у ЗВО	160
<i>Палилюлько Оксана</i> , ...	163
<i>Гуменюк Денис</i>	164
Фактори гендерної соціалізації особистості	164
<i>Пахомов Ілля</i>	167
Православна община засуджених як мала соціальна група	167
<i>Пещанюк Надія</i> , ...	170
<i>Дужева Олена</i>	170
Особистісні особливості психоемоційного здоров'я студентів	170
<i>Присакар Володимир</i>	172
Виховання толерантності майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти	173
<i>Прохорович Еліна</i>	175
Дослідження лідерства та його стилів у психології	175
<i>Ремінська Ірина</i>	178
Психологічна самотність: психодинамічний підхід	178
<i>Рибалова Олена</i> , ...	181
<i>Дудінська Олена</i>	181
Соціальна реабілітація дітей з ООП на уроках музики в закладах початкової мистецької освіти	181
<i>Руколянська Наталія</i> , ...	184
<i>Добровольська Тетяна</i>	184
Методичний аспект розвитку діалогічного мовлення у молодших школярів з інтелектуальним порушенням легкого ступеня	184
<i>Руколянська Наталія</i> , ...	186
<i>Іванова Олеся</i>	187
Особливості розвитку сенсорних каналів у дітей з розладами аутистичного спектра	187
<i>Руколянська Наталія</i> , ...	189
<i>Новік Анастасія</i>	189
Теоретико-методологічні основи розвитку зорової пам'яті у дітей молодшого шкільного віку з синдромом дефіциту уваги і гіперактивності	189
<i>Савчин Мирослав</i>	192
Позитивна освітня взаємодія викладача і студента: філософський та психолого-педагогічний аналіз	192
<i>Сербалюк Юрій</i>	195
До питання соціального захисту депортованих осіб в Україні	195
<i>Складанівський Олег</i>	198
Система практичних заходів соціальної адаптації студентів з особливими освітніми потребами під час вивчення навчального предмета «Захист України»	199
<i>Скрипник Анатолій</i>	202
Психологічні аспекти патріотичного виховання студентської молоді в умовах війни	202

Список використаних джерел:

1. What is Burnout Syndrome (BOS)? American Thoracic Society. *ATS Public Health Information Series*. Vol. 194, P1-P2, 2016.
2. Лангевише Д. Что такое война? Эволюция феномена войны и её легитимность в новое время. *AbImperio*, 2001. № 4. С. 7-28. (перевод с немецкого А. Каплуновского).

Червоненко Катерина,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри соціальної роботи
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна
kschervonenko@ukr.net

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВИЙ РЕСУРС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Українське суспільство постійно трансформується та стикається з різноманітними соціальними проблемами, вирішення яких передбачає організовану та кваліфіковану діяльність компетентних фахівців соціальної сфери, функції та напрями роботи яких постійно розширюються та змінюються. Це, в свою чергу, вимагає комплексної модернізації системи професійної підготовки майбутніх соціальних працівників, спрямованої на реалізацію державної соціальної політики, підвищення соціального добробуту, вирішення соціальних проблем суспільства в цілому та кожної окремої особистості. Забезпечення якісної фахової підготовки соціальних працівників ефективно може бути реалізовано через впровадження у закладах вищої освіти різноманітних інноваційних підходів, форм та методів організації освітнього процесу та професійно орієнтованої діяльності, зокрема, волонтерської, яка виступає важливим ресурсом формування професійно значущих цінностей, якостей, характеристик, вмінь та компетентностей.

Проблема модернізації системи професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери неодноразово ставала предметом дослідження провідних українських вчених Р. Вайноле, І. Звереві, І. Сидорук, С. Калаур, О. Карпенко, А. Капської, Л. Коваль, М. Лукашевич, І. Мигович, Л. Міщик, Л. Романовської, Т. Семигіної та інших. Значення волонтерської діяльності у професійній підготовці соціальних педагогів/працівників доводили у своїх працях З. Бондаренко, І. Козубовська, Т. Лях, В. Поліщук, Т. Острияно, К. Червоненко та інші.

Феномен «волонтерство» сьогодні активно використовується у сфері соціальної взаємодії. Так, З. Бондаренко ототожнює волонтерство з добровільною діяльністю, що ґрунтується на ідеях «служіння гуманним ідеалам

людства та спрямована на задоволення особистих і соціальних потреб через надання допомоги людям» [1, с. 25–27].

Вітчизняний соціолог І. Юрченко волонтерство трактує як «суспільно-корисну безоплатну діяльність, яка виступає чинником формування духовних, морально-етичних, культурних, суспільно-політичних і економічних цінностей та може набувати будь-яких форм від традиційних інститутів обопільної допомоги до мобілізованої суспільно-корисної праці під час криз або стихійного лиха, від проявів альтруїзму до структурованої організації волонтерського руху міжнародного масштабу» [3, с. 1–2].

У процесі фахової підготовки соціальних працівників волонтерство виступає прообразом їхньої майбутньої професійної діяльності, оскільки, у широкому контексті обидва явища мають гуманістичне ціннісне підґрунтя та спільну мету, спрямовану на добровільне надання допомоги та послуг усім групам населення, які опинилися в складних життєвих обставинах і потребують підтримки та піклування.

Для майбутніх фахівців соціальної сфери волонтерська діяльність виступає елементом особистісно-професійного розвитку, джерелом набуття нових знань, вмінь та компетентностей, розвитку та удосконалення професійно важливих якостей та характеристик.

Серед основних професійно значущих особистісних якостей та характеристик, що формуються в процесі активного волонтерства виступають здатність пристосовуватись до нових умов, комунікативна толерантність, мобільність, здатність приймати адекватні рішення, витривалість, спостережливість, емпатія, креативність, оптимізм, інтелектуальність, ввічливість, співчуття, незалежність, раціональність, ініціативність, старанність, організаційні здібності, готовність до співробітництва, соціальна активність та відповідальність тощо [2, с. 80].

Участь у волонтерстві сприяє не лише формуванню у молодій людини активної громадянської позиції та розвитку лідерських якостей, але і дозволяє зануритися у ситуацію реального професійного середовища з персональною відповідальністю за виконання обов'язків у сфері майбутньої професійної діяльності, забезпечуючи реалізацію основних професійних функцій соціального працівника: діагностичної, прогностичної, організаційної, комунікативної, посередницької, профілактичної, охоронно-захисної, соціально-терапевтичної тощо.

Діагностична функція пов'язана з оцінюванням вихідного стану об'єктів впливу, їх проблем та головних суб'єктів взаємодії, їх здатності до самостійного вирішення та подолання ще на етапі планування волонтерської діяльності. Прогностична – передбачає проектування оптимальних волонтерських впливів з урахуванням наявних та можливих ресурсів, а також прогнозування результатів волонтерської діяльності. Організаційна – спрямована на безпосереднє здійснення майбутніми соціальними працівниками волонтерських ініціатив у різних сферах: соціальній, культурній, дозвіллевій, спортивній, екологічній, мистецькій тощо, тим самим, розширюючи географію та напрями їх практичної діяльності, урізноманітнюючи форми та методи

роботи з різними категоріями населення, що сприяє формуванню їх індивідуального професійного досвіду.

Волонтерська діяльність також дозволяє майбутнім фахівцям соціальної роботи активно реалізовувати комунікативну та посередницьку функції щодо налагодження конструктивної взаємодії та вирішення конфліктів з різними соціальними групами, окремими особистостями й важливими соціальними інституціями, спрямованими на надання соціальних послуг та підтримки.

Однією з основних функцій соціального працівника, реалізація якої активно забезпечується в процесі волонтерської діяльності виступає соціально-терапевтична, спрямована на надання безпосередньої допомоги та підтримки усім незахищеним верствам населення: дітям, людям з інвалідністю, літнім та самотнім людям, малозабезпеченим сім'ям та іншим.

Волонтерська активність майбутніх соціальних працівників сприяє оволодінню ними загальним технологічним алгоритмом організації волонтерської діяльності в залежності від конкретної ситуації її здійснення та суб'єктів, як одного з важливих напрямів сучасної соціальної роботи (визначення потреби та мети волонтерської допомоги; планування; аналіз умов та ресурсів; залучення та підготовка волонтерів; особливості реалізації; практична діяльність та її супровід; оцінювання).

Отже, безпосередня участь майбутніх соціальних працівників у волонтерській діяльності виступає важливим ресурсом їх професійної підготовки в умовах закладів вищої освіти, що дозволяє освоїти соціальну дійсність, проявити соціальну активність та відповідальність, набути соціального досвіду, розвинути організаційно-комунікативні навички тощо. Волонтерська діяльність виступає оптимальним засобом моделювання професійного середовища для майбутніх соціальних працівників в умовах закладів вищої освіти, яке дозволяє сформувати професійно значущі якості, навички самостійної діяльності, набути професійного досвіду та відпрацювати власний професійний стиль.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко З. П. Волонтерська робота у вищому навчальному закладі. *Вісник Запорізького національного університету*. 2008. № 1. С. 25–30
2. Червоненко К. С. Зміст та структура готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності. *Social Work and Education*, vol.5, № 1, 2018. С. 79–88.
3. Юрченко І. В. Інституціоналізація волонтерського руху в Україні: автореф. дис. ... канд. соц. наук. Ін-т соціол. НАН України. Київ, 2009. 16 с.

Чернець Аліна,
студентка 2 курсу спеціальності 053 Психологія,
НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»,
м. Кам'янець-Подільський, Україна